

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
Інститут прикладного системного аналізу
Кафедра математичних методів системного аналізу

Дипломна робота на тему:

Порівняння моделей на основі нейронних мереж для
задачі машинного розуміння тексту

Виконав студент групи КА-33

Ходак А.Р.

Науковий керівник:

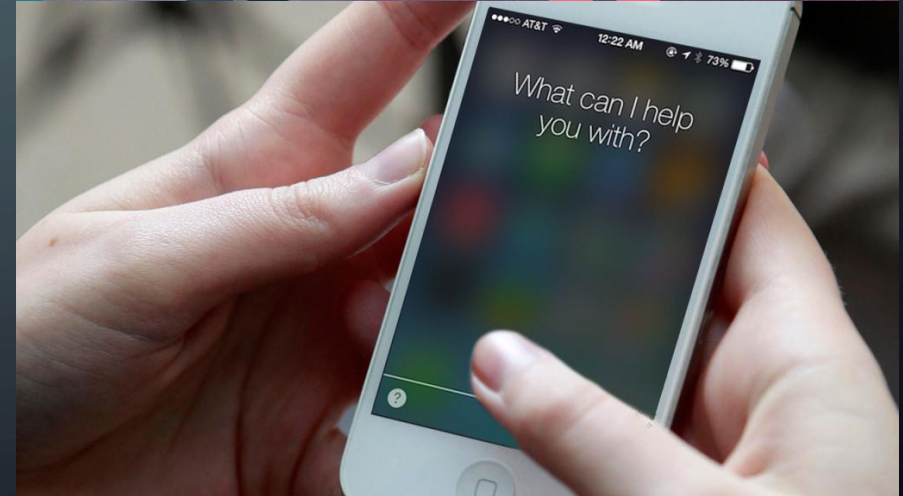
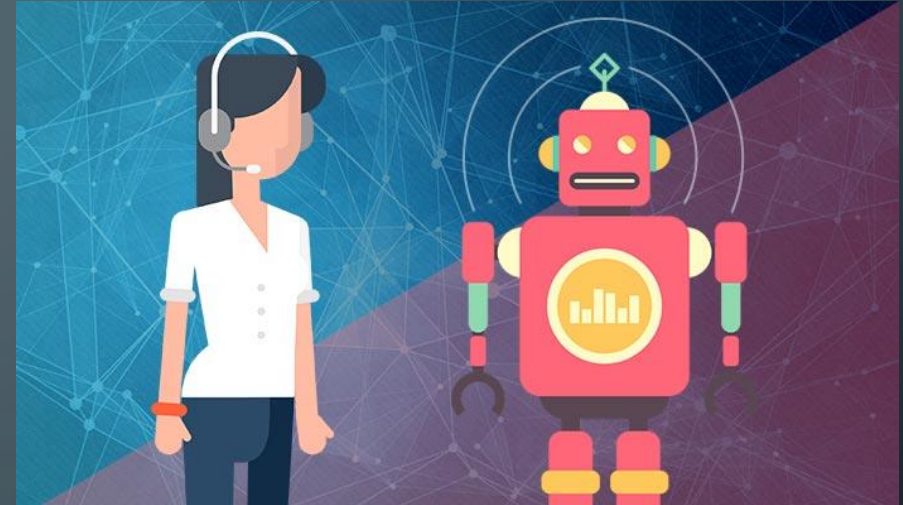
к.т.н, доцент Тимошенко Ю.О.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

- Маючи дві відкриті імплементації моделей нейронних мереж, порівняти результати їх роботи на двох нових наборах даних питання-відповідь SQuAD (2015 р.) та MS MARCO (грудень 2016 р.)

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ

- Поліпшення персональних асистентів
- Наукові асистенти
- Автоматизація служб підтримки
- Удосконалення чат-ботів

ЗАДАЧА ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ НА ОСНОВІ ПРОЧИТАНОГО (RCQA)

- Набір даних представлений множиною трійок (Q, P, A) , де
  - $Q = (q_1, \dots, q_i, \dots, q_M)$ - питання довжиною M слів,
  - P – уривок довжиною N слів,
  - $A = (a_b, a_c)$ - відрізок для відповіді, $1 \leq a_b \leq a_c \leq N$.
- Задача RCQA - оцінка умовної імовірності $Pr(A|Q, P)$ та передбачення відповідей для тестових елементів

$$A^* = \mathop{arg \max}_{A \in A(P)} Pr(A|Q, P)$$

, де $A(P)$ – множина відповідей-кандидатів в P .

SQUAD (STANFORD QUESTION-ANSWERING DATASET)

- 2015 р.
- Перший набір даних такого розміру зі справжніми запитаннями-відповідями
- 100 тис. зразків
- Джерело: 536 статей англійської Вікіпедії
- 80% навчальна, 10% розробницька, 10% тестова вибірки
- Людська точність - F1: 77.0%, exact match: 86.8%

In meteorology, precipitation is any product of the condensation of atmospheric water vapor that falls under **gravity**. The main forms of precipitation include drizzle, rain, sleet, snow, **graupel** and hail... Precipitation forms as smaller droplets coalesce via collision with other rain drops or ice crystals **within a cloud**. Short, intense periods of rain in scattered locations are called "showers".

What causes precipitation to fall?

gravity

What is another main form of precipitation besides drizzle, rain, snow, sleet and hail?

graupel

Where do water droplets collide with ice crystals to form precipitation?

within a cloud

Figure 1: Question-answer pairs for a sample passage in the SQuAD dataset. Each of the answers is a segment of text from the passage.

MS MARCO

- 2016р., Microsoft Research
- 100 тис. пар питання-відповідь
- 1 млн контекстних абзаців
- Усі запитання – реальні запити до пошукової мережі Bing
- Відповіді створені вручну об'єднанням інформації з топ 10 релевантних результатів пошукової видачі
- Відповідь – не обов'язково відрізок тексту з контекстного уривку

Запит: **bulimia nervosa age range**

Тип запиту: numeric

Відповіді: [**'9 to 40 years old'**]

Абзаци: [{"вибрано" : 1,

“текст абзацу”: Bulimia Nervosa Overview. Bulimia nervosa (bulimia) is characterized by repeatedly eating abnormally large amounts of food in a short period of time and then trying to compensate for the binge by purging (i.e., engaging in self-induced vomiting, using laxatives or diuretics), exercising excessively, or fasting. **The average age of onset for bulimia is 18 years, but it occurs in children as young as 9 and adults into their mid-40s and older.** Most bulimics go through a period of prolonged dieting or restricted eating before the cyclic binging-purging episodes begin]]

МЕТРИКИ

- SQuAD:

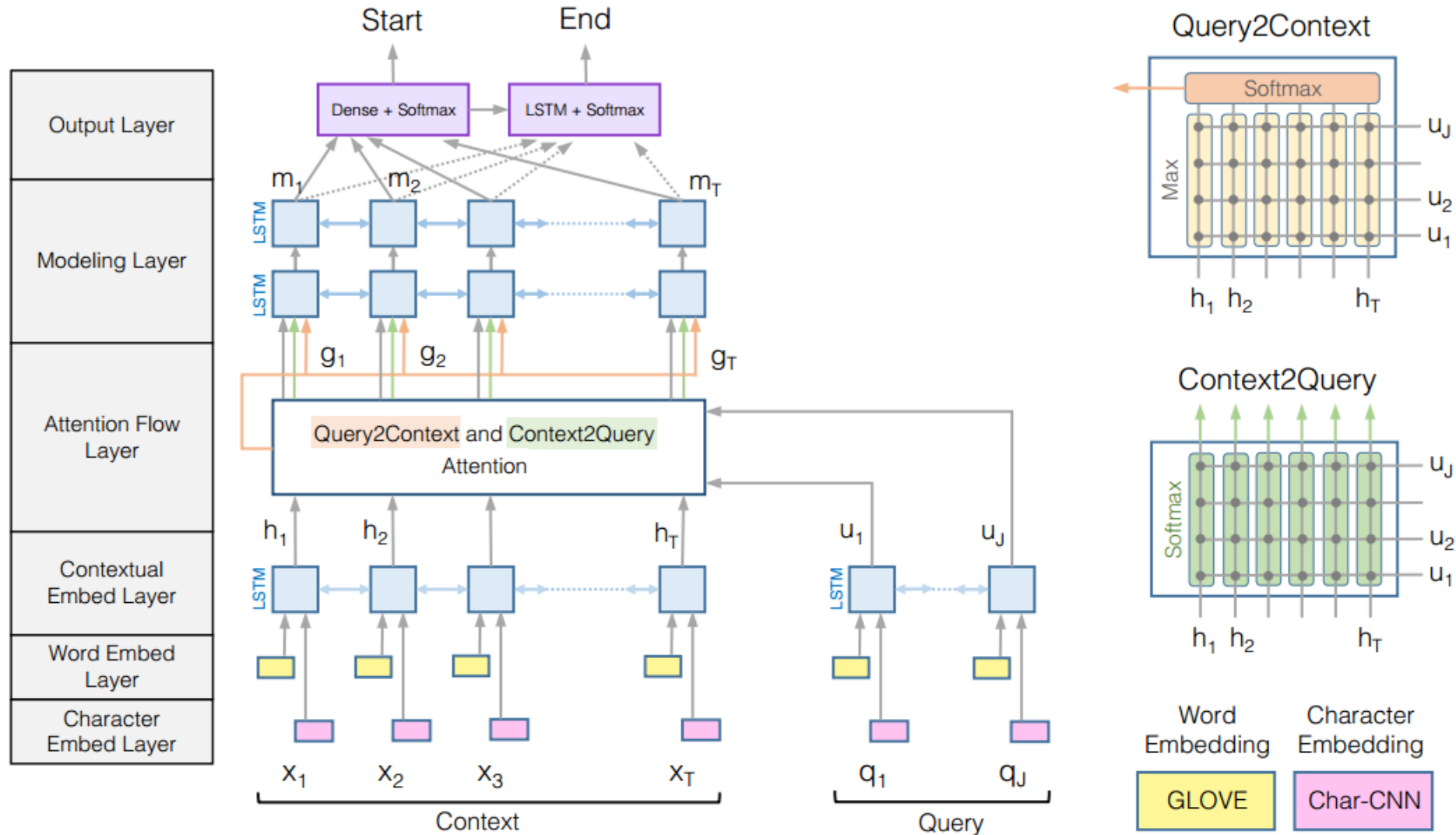
- f1: $F1 = 2 * \frac{Precision * recall}{Precision + recall}$

- Exact match: відсоток відповідей, які точно відповідають одному з варіантів відповідей

- MS MARCO

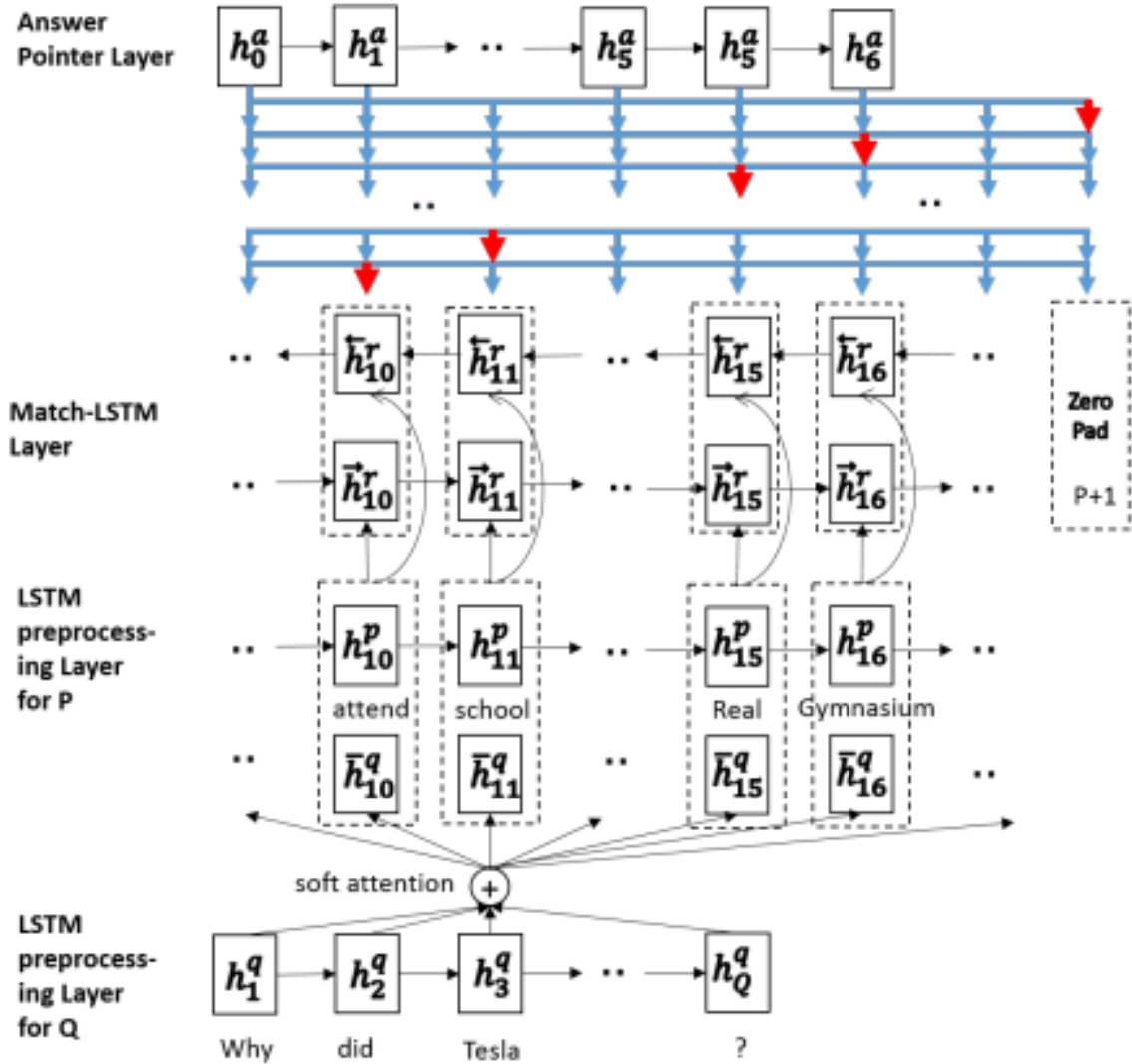
- Rouge-L: статистика, заснована на найдовшій спільній послідовності
  - BLEU: метрика правильності перекладу

МОДЕЛЬ ДВОНАПРЯМНОГО ПОТОКУ УВАГИ

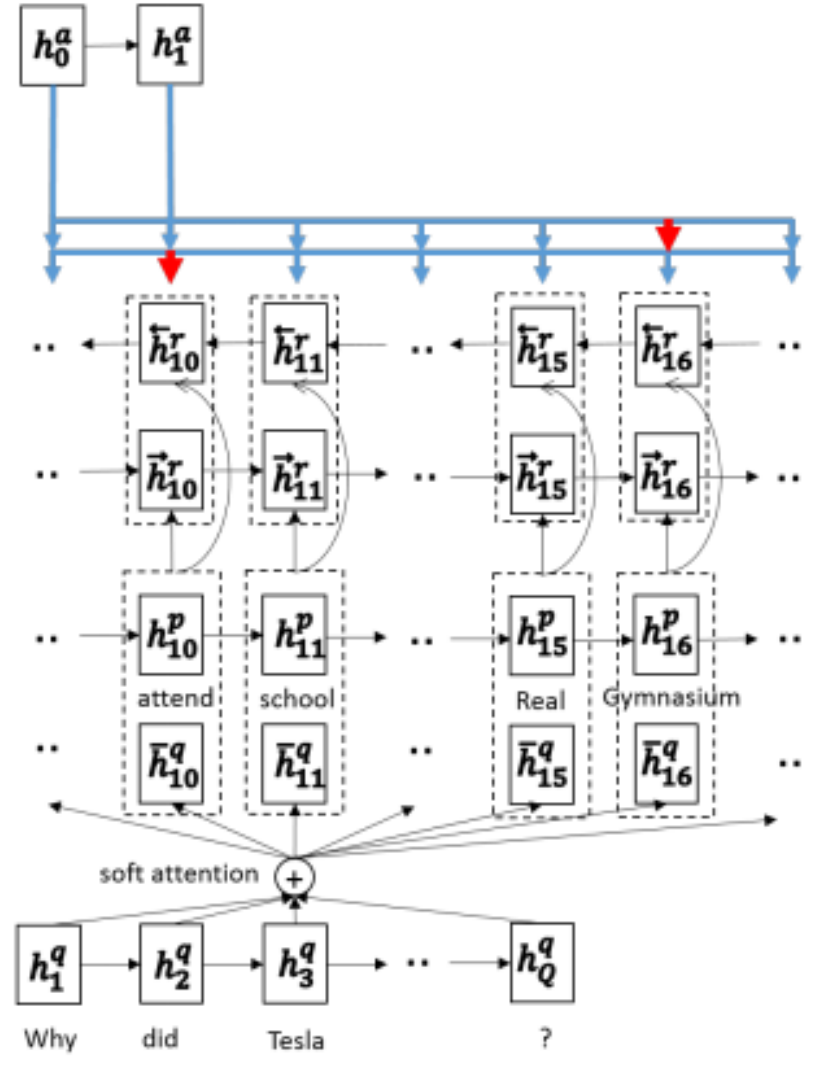

МОДЕЛІ МАТЧ-LSTM ТА ВКАЗІВНИКА ВІДПОВІДІ

(a) Sequence Model

(b) Boundary Model

ЕТАП ОБРОБКИ ДАНИХ

1. Завантаження даних, корпусів NLTK та GloVe.
2. Передобробка сирих даних: приведення набору даних до структури та формату .json
3. Для набору даних MS MARCO: у контекстних абзацах – визначення початку фрази-відповіді: обраховуються значення Rouge-L для всіх пар фраза з абзацу-відповідь, обирається фраза з найбільшим значенням Rouge-L.
4. Приведення обох наборів даних до однакової до структури.
5. Видалення пунктуації й токенизація контекстних абзаців, питань та відповідей за допомогою корпусу NLTK.
6. Отримання векторного представлення токенів за допомогою корпусу GloVe.
7. Індивідуальна

РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ МОДЕЛЕЙ НА НАБОРАХ ДАНИХ

Набір даних	SQuAD		MS MARCO	
Метрика	F1	Exact match	Rouge-L	Bleu
Мережа двонапрямого потоку уваги	73.3%	81.1%	22.23	18.83
Мережа двонапрямого потоку уваги (оригінальні результати)	73.3%	81.1%	-	-
Мережа Match-LSTM та вказівника відповіді	50.9%	60.02%	18.46	14.2
Мережа Match-LSTM та вказівника відповіді (оригінальні результати)	67.9%	77.02%	-	-
Найкращі результати серед усіх моделей на червень 2017 р.	r-net (ансамбль) 76.922%	r-net (ансамбль) 84.006%	r-net 42.2	r-net 42.9
Точність відповідей людини	77.0%	86.8%	46	47

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ

- Для мережі BiDAF підтверджені заявлені у статті результати
- На наборі даних MS MARCO обидві моделі показали результати, близькі до задовільних (остання з шести моделей на червень 2017 року в дошці змагання MS MARCO мають точності 19.20 у метриці ROUGE-L та 14.83 у метриці BLEU)
- Мережа BiDAF показала себе краще як на наборі даних SQuAD, так і на наборі даних MS MARCO.
- Мережа BiDAF навчається значно довше, ніж мережа Match-LSTM

Час навчання моделей	SQuAD	MS MARCO
BiDAF	20 год	27 год
Match-LSTM	6 год	10 год

- Набір даних MS MARCO є більш складним для поточних моделей, аніж набір SQuAD, і має менше тому науковцям варто зосередитися на досягненні високої точності саме на ньому.

ВИСНОВКИ

Новизна

- Отримані результати роботи двох моделей нейронних мереж на найновішому наборі даних для розуміння тексту MS MARCO

Цінність:

- Розроблено модифікацію моделей BiDAF та Match-LSTM для роботи з набором даних MS MARCO
- Підтверджено результати моделі BiDAF на наборі даних SQuAD

ПОДАЛЬШИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ

- Адаптація моделей BiDAF та Match-LSTM до роботи з наборами даних CNN/Daily Mail, Children's Book Test, LAMBADA
- Адаптація інших моделей до роботи з набором даних MS MARCO
- Розробка нових моделей, покликаних перевищити людську точність відповідей